Załącznik nr 1 do Uchwały Zarządu Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo na Jurze" nr 1/2026 z dnia 27.09.2026

L.p.	Nazwa interwencji	Cel szczegółowy	Rodzaj operacji	Cel z LSR	Przedsięwzięcie z LSR	Wskaźnik produktu z LSR	Obszar geograficzny, którego dotyczy nabór	Fundusz (EFRROW, EFS+, EFRR)	Podmiot uprawniony do otrzymania pomocy	Limit środków przeznaczonych na nabór w euro	Termin rozpoczęcia naboru dd-mm-rrrr	Termin zakończenia naboru dd-mm-rrrr	Rodzaj naboru konkurs/grant	Dodatkowe warunki
1	Działanie FEMP.06.22 Wsparcie usług społecznych i zdrowotnych w regionie – RLKS	dla 06.22 - EFS+.CP4.K - Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej	Typ projektu A. Tworzenie nowych oraz rozwój już istniejących placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	C.3 Aktywizacja i integracja społeczeństwa	Przedsięwzięcie P.3.2 Tworzenie nowych lub rozwój już istniejących placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	P.3.2.1 Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie	LGD "Partnerstwo na Jurze" Gmina Alwernia Gmina Babice Gmina Chrzanów (z wyłączeniem miasta Chrzanów) Gmina Libiąż Gmina Trzebinia	EFS+	Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Instytucje wspierające biznes, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerstwa, Partnerzy społeczni, Przedsiębiorstwa, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne	528 116,00	02.02.2026	13.04.2026	konkurs	
2	Działanie FEMP.07.06 RLKS - Wsparcie oddolnych inicjatyw na obszarach wiejskich	dla 07.06 - EFRR.CP5.II - Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie.	Typ projektu A. INFRASTRUKTURA KULTURY	C.2 Wypoczywaj na jurze	Przedsięwzięcie P.2.2. Tworzenie lub wsparcie obiektów kulturalnych	P.2.2.1 Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem.	LGD "Partnerstwo na Jurze" Gmina Alwernia Gmina Babice Gmina Chrzanów (z wyłączeniem miasta Chrzanów) Gmina Libiąż Gmina Trzebinia	EFRR	JST, JSFP, NGO	450 380,00	16.02.2026	29.05.2026	konkurs	
3	Działanie FEMP.07.06 RLKS - Wsparcie oddolnych inicjatyw na obszarach wiejskich	dla 07.06 - EFRR.CP5.II - Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie.	TYP PROJEKTU C. OFERTA TURYSTYCZNA	C.2 Wypoczywaj na jurze	Przedsięwzięcie P.2.3 Tworzenie lub wsparcie obiektów turystycznych	P.2.3.1 Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem.	LGD "Partnerstwo na Jurze" Gmina Alwernia Gmina Babice Gmina Chrzanów (z wyłączeniem miasta Chrzanów) Gmina Libiąż Gmina Trzebinia	EFRR	JST, JSFP, NGO	699 050,00	13.04.2026	15.06.2026.	konkurs	
4	Działanie FEMP.07.06 RLKS - Wsparcie oddolnych inicjatyw na obszarach wiejskich	dla 07.06 - EFRR.CP5.II - Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie.	Typ projektu A. INFRASTRUKTURA KULTURY	C.2 Wypoczywaj na jurze	Przedsięwzięcie P.2.2. Tworzenie lub wsparcie obiektów kulturalnych	P.2.2.1 Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem.	LGD "Partnerstwo na Jurze" Gmina Alwernia Gmina Babice Gmina Chrzanów (z wyłączeniem miasta Chrzanów) Gmina Libiąż Gmina Trzebinia	EFRR	JST, JSFP, NGO	245 210,08	14.10.2026	01.12.2026	konkurs	
5	Działanie FEMP.07.06 RLKS - Wsparcie oddolnych inicjatyw na obszarach wiejskich	dla 07.06 - EFRR.CP5.II - Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie.	TYP PROJEKTU C. OFERTA TURYSTYCZNA	C.2 Wypoczywaj na jurze	Przedsięwzięcie P.2.3 Tworzenie lub wsparcie obiektów turystycznych	P.2.3.1 Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem.	LGD "Partnerstwo na Jurze" Gmina Alwernia Gmina Babice Gmina Chrzanów (z wyłączeniem miasta Chrzanów) Gmina Libiąż Gmina Trzebinia	EFRR	JST, JSFP, NGO	555 151,63	14.10.2026	01.12.2026	konkurs	
6	I 13.1. - LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS)	SO7 Przyciąganie i wspieranie młodych rolników i innych nowych rolników oraz ułatwienie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich SO8 Promowanie zatrudnienia, wzrostu, równości płci, w tym udziału kobiet w rolnictwie, włączenia społecznego i rozwoju lokalnego na obszarach wiejskich, w tym biogospodarki o obiegu zamkniętym i zrównoważonego leśnictwa	Poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej	C.2 Wypoczywaj na jurze	Przedsięwzięcie P.2.1 Tworzenie i rozwój infrastruktury dla społeczeństwa	P.2.1.1 Liczba utworzonej lub rozwiniętej infrastruktury	LGD "Partnerstwo na Jurze" Gmina Alwernia Gmina Babice Gmina Chrzanów (z wyłączeniem miasta Chrzanów) Gmina Libiąż Gmina Trzebinia	EFRROW	JSFP, NGO	514 758,97	19.10.2026	02.11.2026	konkurs	
7	I 13.1. - LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS)	SO7 Przyciąganie i wspieranie młodych rolników i innych nowych rolników oraz ułatwienie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich SO8 Promowanie zatrudnienia, wzrostu, równości płci, w tym udziału kobiet w rolnictwie, włączenia społecznego i rozwoju lokalnego na obszarach wiejskich, w tym biogospodarki o obiegu zamkniętym i zrównoważonego leśnictwa	podejmowanie pozarolniczej działalności gospodarczej przez osoby fizyczne	C.1 Przedsiębiorcza Jura	Przedsięwzięcie P.1.1 Działalność gospodarcza związana z usługami dla ludności – otwarcie	P.1.1.1 Liczba utworzonych nowych działalności gospodarczych.	LGD "Partnerstwo na Jurze" Gmina Alwernia Gmina Babice Gmina Chrzanów (z wyłączeniem miasta Chrzanów) Gmina Libiąż Gmina Trzebinia	EFRROW	Osoby fizyczne	453 514,46	23.11.2026	07.12.2026	konkurs	**Poniżej przedstawia się branże kluczowe które mogą otrzymać wsparcie w ramach otwarcia i rozwoju działalności gospodarczej:** **•Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi** **- Dział 55 - Zakwaterowanie** **- Dział 56 - Działalność usługowa związana z wyżywieniem** **•Sekcja S - Działalność związana z kulturą, sportem i rekreacją** **- Dział 90 - Działalność twórcza i działalność związana z wystawianiem przedstawień artystycznych** **- Dział 91 - Działalność bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostała działalność związana z kulturą** **- Dział 93 - Działalność sportowa, rozrywkowa i rekreacyjna** **•Sekcja Q – Edukacja** **- Dział 85 – Edukacja:** **- Grupa 85.5 - Pozostałe formy edukacji** **- Grupa 85.6 - Działalność wspomagająca edukację** **•Sekcja R - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna** **- Dział 86 - Opieka zdrowotna** **- Dział 87 - Pomoc społeczna z zakwaterowaniem** **- Dział 88 - Pomoc społeczna bez zakwaterowania** **• Sekcja T - Pozostała działalność usługowa** **- Dział 95 - Naprawa i konserwacja komputerów, artykułów użytku osobistego i domowego oraz pojazdów silnikowych, w tym motocykli** **- Dział 96 - Działalność usługowa indywidualna** **•Sekcja F – Budownictwo** **- Dział 41 - Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych** **- Dział 43 - Roboty budowlane specjalistyczne** **•Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe** **- Dział 10 - Produkcja artykułów spożywczych** **- Dział 13 - Produkcja wyrobów tekstylnych** **- Dział 14 - Produkcja odzieży** **- Dział 15 - Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych, produkcja podobnych wyrobów z innych materiałów** **- Dział 16 - Produkcja wyrobów z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania** **- Dział 18 - Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji** **- Dział 23 - Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, podklasa 23.41.Z – Produkcja ceramicznych wyrobów stołowych i ozdobnych** **- Dział 31 – Produkcja mebli** **- Dział 32 – Pozostała produkcja wyrobów – podklasa 32.99.Z Produkcja pozostałych wyrobów, gdzie indziej niesklasyfikowanych** **•Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny** **- Dział 46 Handel hurtowy:** **- Grupa 46.2 - Sprzedaż hurtowa płodów rolnych i żywych zwierząt** **- Grupa 46.3 - Sprzedaż hurtowa żywności, napojów i wyrobów tytoniowych** **- Grupa 46.4 - Sprzedaż hurtowa artykułów użytku domowego** **- Grupa 46.5 - Sprzedaż hurtowa urządzeń technologii informacyjnej i komunikacyjnej** **- Grupa 46.6 - Sprzedaż hurtowa pozostałych maszyn, urządzeń i dodatkowego wyposażenia** **- Grupa 46.7 - Sprzedaż hurtowa pojazdów silnikowych, w tym motocykli, oraz części i akcesoriów do nich** **- Grupa 46.9 - Sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana** **- Dział 47 Handel detaliczny** **• Sekcja J - Działalność wydawnicza i nadawcza oraz związana z produkcją i dystrybucją treści** **- Dział 58 - Działalność wydawnicza** **- Dział 59 - Działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych** **• Sekcja E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją** **- Dział 37 - Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków** **• Sekcja N - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna** **- Dział 69 - Działalność prawnicza, rachunkowo-księgowa i doradztwo podatkowe** **- Dział 70 - Działalność central (head offices) oraz doradztwo związane z zarządzaniem** **- Dział 71 - Działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne** **- Dział 72 - Badania naukowe i prace rozwojowe** **- Dział 73 - Działalność w zakresie reklamy, badania rynku i public relations** **- Dział 74 - Pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna** **- Dział 75 - Działalność weterynaryjna** **• Sekcja O - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca** **- Dział 77 – Wynajem i dzierżawa** **- Dział 79 - Działalność organizatorów turystyki, agentów turystycznych oraz pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane** **- Dział 80 - Działalność detektywistyczna i ochroniarska** **- Dział 81 - Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni** **- Dział 82 - Działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej:** **- podklasa 82.30.Z Działalność związana z organizacją targów, wystaw i kongresów**
8	I 13.1. - LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS)	SO7 Przyciąganie i wspieranie młodych rolników i innych nowych rolników oraz ułatwienie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich SO8 Promowanie zatrudnienia, wzrostu, równości płci, w tym udziału kobiet w rolnictwie, włączenia społecznego i rozwoju lokalnego na obszarach wiejskich, w tym biogospodarki o obiegu zamkniętym i zrównoważonego leśnictwa	rozwijanie pozarolniczej działalności gospodarczej	C.1 Przedsiębiorcza Jura	Przedsięwzięcie P.1.2 Działalność gospodarcza związana z usługami dla ludności – rozwój	P.1.2.1 Liczba rozwiniętych działalności gospodarczych.	LGD "Partnerstwo na Jurze" Gmina Alwernia Gmina Babice Gmina Chrzanów (z wyłączeniem miasta Chrzanów) Gmina Libiąż Gmina Trzebinia	EFRROW	Mikro i małe przedsiębiorstwa	721 241,54	23.11.2026	07.12.2026	konkurs	
9	I 13.1. - LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS)	SO7 Przyciąganie i wspieranie młodych rolników i innych nowych rolników oraz ułatwienie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich SO8 Promowanie zatrudnienia, wzrostu, równości płci, w tym udziału kobiet w rolnictwie, włączenia społecznego i rozwoju lokalnego na obszarach wiejskich, w tym biogospodarki o obiegu zamkniętym i zrównoważonego leśnictwa	rozwój pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w zakresie tworzenia lub rozwijania gospodarstw agroturystycznych	C.1 Przedsiębiorcza Jura	P.1.3 Tworzenie lub rozwój pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w zakresie agroturystyk	P.1.3.1 Liczba utworzonych lub rozwiniętych gospodarstw agroturystycznych	LGD "Partnerstwo na Jurze" Gmina Alwernia Gmina Babice Gmina Chrzanów (z wyłączeniem miasta Chrzanów) Gmina Libiąż Gmina Trzebinia	EFRROW	Rolnicy albo małżonek rolnika albo domownik z małego gospodarstwa rolnego	37 500,00	01.12.2026	15.12.2026	konkurs	
10	I 13.1. - LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS)	SO7 Przyciąganie i wspieranie młodych rolników i innych nowych rolników oraz ułatwienie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich SO8 Promowanie zatrudnienia, wzrostu, równości płci, w tym udziału kobiet w rolnictwie, włączenia społecznego i rozwoju lokalnego na obszarach wiejskich, w tym biogospodarki o obiegu zamkniętym i zrównoważonego leśnictwa	rozwój pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w zakresie tworzenia lub rozwijania zagród edukacyjnych	C.1 Przedsiębiorcza Jura	P.1.4 Tworzenie lub rozwój pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w zakresie zagród edukacyjnych	P.1.4.1 Liczba utworzonych lub rozwiniętych zagród edukacyjnych	LGD "Partnerstwo na Jurze" Gmina Alwernia Gmina Babice Gmina Chrzanów (z wyłączeniem miasta Chrzanów) Gmina Libiąż Gmina Trzebinia	EFRROW	Rolnicy albo małżonek rolnika albo domownik z małego gospodarstwa rolnego	37 500,00	01.12.2026	15.12.2026	konkurs	

Nazwa interwencji:
- I 13.1. - LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS)
- Działanie FEMP.06.17 Aktywizacja społeczno-zawodowa - RLKS
- Działanie FEMP.06.22 Wsparcie usług społecznych i zdrowotnych w regionie – RLKS
- Działanie FEMP.07.06 RLKS - Wsparcie oddolnych inicjatyw na obszarach wiejskich

Cel szczegółowy:
- dla PS WPR - SO7 Przyciąganie i wspieranie młodych rolników i innych nowych rolników oraz ułatwienie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich SO8 Promowanie zatrudnienia, wzrostu, równości płci, w tym udziału kobiet w rolnictwie, włączenia społecznego i rozwoju lokalnego na obszarach wiejskich, w tym biogospodarki o obiegu zamkniętym i zrównoważonego leśnictwa
- dla 06.17 - EFS+.CP4.H - Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji,
- dla 06.22 - EFS+.CP4.K - Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej.
- dla 07.06 - EFRR.CP5.II - Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie.

Rodzaj operacji:
- PS WPR – należy wybrać z zakresów wsparcia przewidzianych w PS WPR (wskazując na poziomie liter np. 1. rozwój przedsiębiorczości, w tym rozwój biogospodarki lub zielonej gospodarki poprzez a) podejmowanie pozarolniczej działalności gospodarczej przez osoby fizyczne):
1. rozwój przedsiębiorczości, w tym rozwój biogospodarki lub zielonej gospodarki poprzez:
a. podejmowanie pozarolniczej działalności gospodarczej przez osoby fizyczne,
b. rozwijanie pozarolniczej działalności gospodarczej;
2. rozwój pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w zakresie tworzenia lub rozwijania:
a. gospodarstw agroturystycznych,
b. zagród edukacyjnych,
c. gospodarstw opiekuńczych;
3. rozwój współpracy poprzez tworzenie lub rozwijanie krótkich łańcuchów żywnościowych;
4. poprawa dostępu do usług dla lokalnych społeczności, z wyłączeniem inwestycji infrastrukturalnych oraz operacji w zakresach wymienionych punktach 1 – 3;
5. przygotowanie koncepcji inteligentnej wsi;
6. poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej;
7. kształtowanie świadomości obywatelskiej o znaczeniu zrównoważonego rolnictwa, gospodarki rolno-spożywczej, zielonej gospodarki, biogospodarki, wsparcie rozwoju wiedzy i umiejętności w zakresie innowacyjności, cyfryzacji lub przedsiębiorczości a także wzmacnianie programów edukacji liderów życia publicznego i społecznego, z wyłączeniem inwestycji infrastrukturalnych;
8. włączenie społeczne seniorów, ludzi młodych lub osób w niekorzystnej sytuacji;
9. ochrona dziedzictwa kulturowego lub przyrodniczego polskiej wsi.
- dla 06.17 zgodnie z Szczegółowym Opisem Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027:
• Typ projektu A. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz osób biernych zawodowo
- dla 06.22 zgodnie z Szczegółowym Opisem Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027:
• Typ projektu A. Tworzenie nowych oraz rozwój już istniejących placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży Jednym z elementów wparcia rodziny będzie tworzenie nowych oraz rozwój istniejących placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w formie opiekuńczej i specjalistycznej oraz w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę.
• Typ projektu B. Usługi zgodne z zasadą deinstytucjonalizacji, w zakresie zapewnienia opieki osobom potrzebującym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym ze względu na wiek lub usługi w zakresie wsparcia opiekunów nieformalnych
• TYP PROJEKTU C. Usługi w zakresie rozwoju mieszkalnictwa treningowego i wspomaganego
• TYP PROJEKTU D. Usługi domowej opieki długoterminowej zgodne z zasadą deinstytucjonalizacji, w tym wykorzystanie modelu DDOM.
- dla 07.06 zgodnie z Szczegółowym Opisem Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027:
• Typ projektu A. INFRASTRUKTURA KULTURY
• Typ projektu B. OCHRONA I OPIEKA NAD ZABYTKAMI
• TYP PROJEKTU C. OFERTA TURYSTYCZNA
• TYP PROJEKTU D. TRASY TURYSTYCZNE

Cel z LSR
Należy wskazać cel z LSR w ramach którego będzie prowadzony nabór wniosków.

Przedsięwzięcie z LSR
Należy wskazać przedsięwzięcie z LSR w ramach którego będzie prowadzony nabór wniosków.

Wskaźnik produktu z LSR
Należy wskazać wskaźnik produktu przypisany do przedsięwzięcia w ramach którego będzie prowadzony nabór wniosków.

Obszar geograficzny, którego dotyczy nabór
Należy wskazać nazwę LGD oraz gminy objęte LSR.

Dodatkowe warunki
Należy wskazać dodatkowe warunki istatne dla planowanego naboru np.:
- kody PKD działalności gospodarczej dla których przewiduje się wsparcie w przypadku naborów dotyczących rozwoju bądź podejmowania pozarolniczej działalności gospodarczej,
- wysokość wsparcia w przypadku gdy jest inne niz wskazane w programie.